

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2017 година,
со извештај на независниот ревизор

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
за годината завршена на 31 декември 2017 година,
со извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

Страна

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3 - 5
КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ	6
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	7
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА	8
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	9
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	10
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	11 - 39

Додатоци

Додаток 1 - Годишен извештај за работа на Групата

Додаток 2 - Консолидирана годишна сметка

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите и Надзорниот одбор на **ФЕРШПЕД АД Скопје**

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје што ги вклучуваат консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2017 година, консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината, консолидираниот извештај за парични текови за годината што заврши тогаш, прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството на ФЕРШПЕД АД Скопје е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и за интерна контрола што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија кои се во примена во Република Македонија, објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази што ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Основа за мислење со резерва

1. Залихите на готови производи на Групата се евидентирани во износ од 487.968 илјади денари (белешка 17 кон овие финансиски извештаи). Според Меѓународниот сметководствен стандард 2 - Залихи, Групата требало залихите на готови производи да ги искаже по пониската од цената на чинење и нето реализацијата вредност. Според наше мислење, доколку Групата постапела според стандардот, залихите на готови производи на 31 декември 2017 година би се намалиле за околу 278.946 илјади денари, од кои 28.920 илјади денари се ефект од тековната година, а 250.026 илјади денари се ефект од претходни години. Ова истовремено би влијаело врз зголемување на трошоците на продадени производи и намалување на финансискиот резултат за тековната 2017 година за 28.920 илјади денари, како и врз намалување на акумулираната добивка со состојба 31.12.2016 година за 250.026 илјади денари. За ефектот на преценетите залихи од 2016 година година ревизијата изрази мислење со резерва за финансиските извештаи на Групата за 2016 година.
2. Според Меѓународниот сметководствен стандард 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење прифатен во Република Македонија Групата требало да направи исправка на вредноста за ставките побарувања од купувачи, побарувања за дадени позајмици, побарувања за дадени аванси и останати краткорочни побарувања бидејќи постојат индикатори за нивна ненаплатливост. Според наше мислење, доколку Групата направела исправка на вредноста, побарувањата од купувачи би се намалиле за 124.607 илјади денари, од кои ефектот од тековната година изнесува 59.977 илјади денари расходи за исправка на вредност, побарувањата за дадени позајмици би се намалиле за 464.491 илјади денари, од кои ефектот од тековната година изнесува 4.908 илјади денари приходи од ослободена исправка на вредност, побарувањата за дадени аванси би се намалиле за 16.412 илјади денари, без ефект од тековната година и останатите краткорочни побарувања би се намалиле за 16.832 илјади денари, без ефект од тековната година. Ревизијата изрази мислење со резерва за финансиските извештаи на Групата за 2016 година за ненаплатливост на побарувања од купувачи во износ од 64.630 илјади денари, за ненаплатливост на побарувања по дадени позајмици во износ од 469.399 илјади денари, за ненаплатливост на останати краткорочни побарувања од 16.832 илјади денари и за ненаплатливост на побарувања за дадени аванси во износ од 16.412 илјади денари. Поврзано со претходно наведеното, финансискиот резултат на Групата за тековната година би се намалил за 55.069 илјади денари, а акумулираната добивка со состојба на 31.12.2016 година би се намалила за 567.273 илјади денари.
3. Подружница во рамките на Групата нема извршено тест на обезвреднување на градежните објекти во согласност со MCC 36, Обезвреднување на средства, заклучно со 31 декември 2017 година. Врз основа на расположливата документација, ние не бевме во состојба да се увериме во потенцијалните ефекти врз вреднувањето на градежните објекти, како и за ефектот врз нето добивката и акумулираната добивка за годината што заврши на 31 декември 2017 година. Ние изразивме мислење со резерва за преценетост на основните средства и финансискиот резултат на Групата во износ од 44.943 илјади денари во финансиските извештаи на Групата за 2016 година.
4. Како што е наведено во белешките 14 и 15 од овие финансиски извештаи, Групата има вложувања во придружени друштва во износ од 301.990 илјади денари и вложувања расположливи за продажба во некотирачки друштва во износ од 348.345 илјади денари. Групата ги води овие вложувања по набавната вредност. Групата не извршила последователна проценка на објективната вредност на овие вложувања на 31

декември 2017 и 2016 година согласно барањата во Меѓународниот сметководствен стандард 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, што е прифатен во Република Македонија. Доколку истата била направена можеби би било неопходно да се намали вредноста на овие вложувања, да се признаат расходи по основ на обезвреднување на средствата, и последователно да се намали финансискиот резултат за тековната и за претходната година, како и да се намали акумулираната добивка на 31 декември 2017 и 2016 година.

Мислење со резерва

Според наше мислење, освен за ефектот од работите описаны во Основа за мислење со резерва - точки 1 и 2, и освен за можните ефекти описаны во Основа за мислење со резерва - точки 3 и 4, консолидираните финансиски извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје заклучно со 31 декември 2017 година, како и финансиската успешност и паричните текови за годината што заврши тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

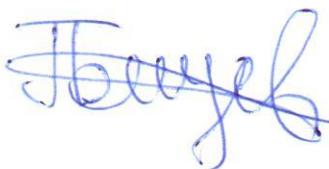
Раководството на Групата, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината што заврши на 31 декември 2017 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со MCP 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на ФЕРШПЕД АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2017 година.

Скопје, 18 април 2018 година

Овластен ревизор

Љупчо Пецев

Ревизија, проценка и
финансиски консалтинг
Б и Љ, Боро и Љупчо
д.о.о - Скопје

Управител

Љупчо Пецев

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
за годината завршена на 31 декември 2017 година**

во илјади денари	Белешки	2017	2016
Приходи од продажба	6	3.543.771	3.288.177
Останати приходи од работење	7	43.955	90.624
Промена на вредноста на залихите на готови производи и производство во тек		-3.822	26.542
Потрошени материјали и сите инвентар	8	-170.548	-217.897
Трошоци за вработените	9	-312.233	-321.779
Амортизација	13	-68.035	-68.449
Набавна вредност на продадени стоки		-591.681	-436.161
Останати расходи од работење	10	<u>-2.302.454</u>	<u>-2.297.225</u>
Добивка од работење		138.953	63.832
Финансиски приходи	11	8.519	16.221
Финансиски трошоци	11	<u>-36.742</u>	<u>-72.015</u>
Добивка пред оданочување		110.730	8.038
Данок на добивка		<u>-13.078</u>	<u>-6.760</u>
Добивка по оданочување		97.652	1.278
Добивка / загуба по оданочување што припаѓа на:			
Сопствениците (имателите на акции)			
на матичното друштво		80.606	-5.289
Неконтролирачко учество	22	<u>17.046</u>	<u>6.567</u>
		<u>97.652</u>	<u>1.278</u>
Основна заработка по акција (во денари)	12	<u>4.944</u>	<u>-324</u>

Управниот одбор на ФЕРШПЕД АД Скопје ги усвои консолидираните финансиски извештаи на 29.03.2018 година и ги предложи на Собранието на акционери за одобрување

Претседател

Иван Петровски

Белешките содржани од страна 11 до 39 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината завршена на 31 декември 2017 година**

во илјади денари	Белешки	2017	2016
Добивка по оданочување		97.652	1.278
Останата сеопфатна добивка / загуба			
Нереализирани добивки (загуби) од вложувања расположливи за продажба		1.317	800
Ревалоризација на недвижности, постројки и опрема			
Вкупно останата сеопфатна добивка / загуба		1.317	800
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		98.969	2.078

Вкупна сеопфатна добивка / загуба што припаѓа на:

Сопствениците (имателите на акции)			
на матичното друштво		81.713	-4.666
Неконтролирачко учество	22	17.256	6.744
		98.969	2.078

**Белешките содржани од страна 11 до 39 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
за годината завршена на 31 декември 2017 година

во илјади денари	Белешки	2017	2016
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	13	8.480	9.773
Недвижности, постројки и опрема	13	1.911.315	1.921.520
Вложувања во подружници и придружени друштва	14	304.846	281.035
Вложувања расположливи за продажба	15	353.680	399.271
Останати долгорочни средства	16	7.365	1.112
Вкупно		2.585.686	2.612.711
Тековни средства			
Залихи	17	545.606	587.580
Побарувања од купувачи	18	477.256	395.900
Останати краткорочни побарувања	19	68.529	91.159
Побарувања за краткорочни позајмици и депозити	20	480.917	482.055
Парични средства	21	131.807	96.745
Вкупно		1.704.115	1.653.439
ВКУПНО СРЕДСТВА		4.289.801	4.266.150
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал		677.426	677.426
Сопствени акции		-431.248	-431.248
Законски резерви		291.887	291.887
Ревалоризациони и останати резерви		584.441	583.387
Акумулирана добивка		1.835.620	1.667.187
Вкупно капитал и резерви што припаѓаат на сопствениците на матичното друштво		2.958.126	2.788.639
Неконтролирачко учество	22	273.564	256.324
Вкупно		3.231.690	3.044.963
Нетековни обврски			
Обврски по долгочорни кредити	23	301.889	442.850
Останати долгочорни обврски	24	1.605	1.822
Вкупно		303.494	444.672
Тековни обврски			
Обврски спрема добавувачи	25	329.175	327.109
Останати краткорочни обврски	26	91.130	113.252
Краткорочни финансиски обврски	27	334.312	336.154
Вкупно		754.617	776.515
Вкупно обврски		1.058.111	1.221.187
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		4.289.801	4.266.150

Белешките содржани од страна 11 до 39 се составен
дел на овие финансиски извештаи

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
за годината завршена на 31 декември 2017 година

2017 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2017 година	677.426	-431.248	291.887	583.387	1.667.187	2.788.639
Сеопфатна добивка						
Добивка за годината	-	-	-	-	80.606	80.606
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	1.107		1.107
Вкупна сеопфатна добивка				1.107	80.606	81.713
Ефект од консолидациони промени во подружниците	-	-	-	-53	-289	-342
Трансакции со сопствениците						
Раскнижување по настани од минати години	-	-	-	-	-	-
Ефект од исклучена подружница од консолидација	-	-	-	-	70.295	70.295
Прекнижување на неисплатени награди од минати години	-	-	-	-	17.821	17.821
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-	-
Состојба 31.12.2017 година	677.426	-431.248	291.887	584.441	1.835.620	2.958.126

2016 година

во илјади денари	Акционер. капитал	Сопствени акции	Законски резерви	Ревалориз. и останати резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
Состојба 01.01.2016 година	677.426	-431.248	526.743	583.152	1.559.577	2.915.650
Сеопфатна добивка						
Загуба за годината	-	-	-	-	-5.289	-5.289
Друга сеопфатна добивка	-	-	-	623		623
Вкупна сеопфатна добивка				623	-5.289	-4.666
Ефект од консолидациони промени во подружниците	-	-	-	-388	-	-388
Трансакции со сопствениците						
Раскнижување по настани од минати години	-	-	-124.037	-	-	-124.037
Ефект од припоена подружница	-	-	573	-	1.507	2.080
Распределено за дивиденди по одлука на Собранието на акционери	-	-	-	-	-	-
Покривање на загуба по одлука на Собранието на акционери	-	-	-111.392	-	111.392	-
Состојба 31.12.2016 година	677.426	-431.248	291.887	583.387	1.667.187	2.788.639

**Белешките содржани од страна 11 до 39 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината завршена на 31 декември 2017 година

во илјади денари	2017	2016
А. Парични текови од деловни активности		
Добивка по оданочување	97.652	1.278
Амортизација на недвижности, опрема и нематеријални средства	68.035	68.449
Добивка / загуба од продажба и расходување и вредносно усогласување на недвижности, опрема и нематер. средства	-26.029	-21.291
Добивка / загуба од продажба на вложувања расположливи за прод.	-29	-1.174
Курсни разлики од подружниците во странство	-	1.320
Ефект од припоени и/или исклучени подружници	68.395	-652
Вредносно усогласување на вложувања расположливи за продажба	4.685	-
Залихи	41.974	-58.791
Побарувања од купувачи	-81.356	-13.629
Останати краткорочни побарувања	17.630	68.260
Обврски спрема добавувачи	2.066	-34.723
Останати краткорочни обврски	-4.301	55.054
Нето парични текови од деловни активности	188.722	64.101
Б. Парични текови од инвестициони активности		
Набавки на основни средства	-71.384	-97.274
Набавки на нематеријални средства	-87	-911
Прилив од продадени недвижности и опрема	41.003	56.777
Одлив / прилив од останати долготочни средства	-1.253	694
Прилив / одлив од краткорочни финансиски средства	1.138	-1.837
Прилив од вложувања расположливи за продажба	20.003	38.777
Нето парични текови од инвестициони активности	-10.580	-3.774
В. Парични текови од финансиски активности		
Одлив од долготочни обврски	-141.178	-182.158
Одлив од краткорочни финансиски обврски	-1.842	-9.023
Откупени сопствени акции	-60	-669
Исплатени дивиденди	-	-3
Нето парични текови од финансиски активности	-143.080	-191.853
ЗГОЛЕМУВАЊЕ / НАМАЛУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	35.062	-131.526
Парични средства на почетокот на годината	96.745	228.271
Парични средства на крајот на годината	131.807	96.745

**Белешките содржани од страна 11 до 39 се составен
дел на овие финансиски извештаи**

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ГРУПАТА ФЕРШПЕД

1.1. Акционерското друштво за меѓународна и внатрешна шпедиција со јавни и царински складишта ФЕРШПЕД Скопје основано е и работи во Република Македонија. Скратениот назив на Друштвото гласи: ФЕРШПЕД АД Скопје.

Основни дејности што ги обавува ФЕРШПЕД АД Скопје се: шпедиција, угостителство, јавни и царински складишта и трговија со мешовити стоки.

1.2. Акционерската главнина на ФЕРШПЕД АД Скопје се состои од 18.113 обични акции. Номиналната вредност на една акција изнесува 37.400 денари.

Акционери со учество од и над 5% во издадените акции на ФЕРШПЕД АД Скопје на 31.12.2017 година се: Драган Наков 11,83%, Сашо Наков 11,04%, Макошпед АД Скопје 12,13% и Супер Х трејд ДООЕЛ Скопје 6,76%.

На 31.12.2017 година ФЕРШПЕД АД Скопје има откупено 1.810 обични акции или 9,997% од акционерската главнина (1.810 обични акции на 31.12.2016 година или 9,997% од акционерската главнина).

1.3. Седиштето на Друштвото е на ул. Македонија бр. 11а, Скопје.

1.4. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје, покрај матичното друштво, ја сочинуваат повеќе друштва во мнозинска сопственост, и тоа:

процент на учество на ФЕРШПЕД АД Скопје	31.12.2017	31.12.2016
СКОВИН АД Скопје	96,693%	96,693%
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	57,930%	57,930%
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	73,503%	73,503%
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	99,981%	99,981%
ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје	100%	100%
АГРО ФЕР ДООЕЛ Скопје	-	100%
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	100%	100%
ФЕРАГЕНТ ДОО Бар	100%	100%
СКОВИН ДОО Белград	-	100%
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	100%	100%

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

- СКОВИН АД Скопје произведува наливно и флаширано вино, како и грозје.
- ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА се бави со издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп и со продажба на трговски стоки.
- ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид се бави со хотелиерство и угостителство.
- ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје се бави со тргување со хартии од вредност во свое име, како и во име и за сметка на своите клиенти.
- ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје извршува дејност на товарен патен транспорт.
- ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун е регистриран за дејности на други агенции за транспорт;
- ФЕРАГЕНТ ДОО Бар е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот;
- ФЕРТРАДЕ ДОО Белград е регистриран за извршување на останати придружни дејности во сообраќајот

Во текот на 2017 година извршено е припојување на АГРО ФЕР ДООЕЛ Скопје кон ФЕРШПЕД АД Скопје.

СКОВИН ДОО Белград е во постапка на ликвидација, која се очекува да заврши во текот на 2018 година, поради што ова друштво е исклучено од консолидираните финансиски извештаи.

1.6. Бројот на вработени во Групата ФЕРШПЕД АД Скопје на 31 декември е прикажан во табелата што следи:

Број на вработени на 31 декември	2017	2016
ФЕРШПЕД АД Скопје	336	346
СКОВИН АД Скопје	87	97
ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје	8	10
ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид	146	143
ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје	9	9
АГРО ФЕР ДООЕЛ Скопје	-	1
ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје	2	2
ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун	4	4
ФЕРАГЕНТ ДОО Бар	2	2
СКОВИН ДОО Белград	-	-
ФЕРТРАДЕ ДОО Белград	1	1
ВКУПНО ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје	595	615

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1. Прописи

Финансиските извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се изготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Сметководствени стандарди прифатени во Република Македонија се Меѓународните стандарди за финансиско известување што се објавени во Правилникот за водење на сметководство во Службен весник на Република Македонија број 159 од 29 декември 2009 година, а применливи се од 01 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено. Таму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршеното прикажување во тековната година.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се подготвени врз основа на методот на набавна вредност, како и врз основа на објективна (пазарна) вредност за вложувањата наменети за тргувanje и вложувањата расположливи за продажба за друштвата кои котираат на Берза.

2.3. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето. Тоа значи дека Групата ќе продолжи да работи во докладна иднина.

2.4. Принципи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи на Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се презентирани како да сочинуваат едно друштво. Групата ФЕРШПЕД АД Скопје го опфаќа матичното друштво ФЕРШПЕД АД Скопје, како и неговите друштва во мнозинска сопственост (подружници) СКОВИН АД Скопје, ЛОТАРИЈА на МАКЕДОНИЈА АД Скопје, ХОТЕЛИ-МЕТРОПОЛ АД Охрид, ФЕРШПЕД БРОКЕР АД Скопје, ФЕРШПЕД ТРАНС ДООЕЛ Скопје, ЕУРОТРАДИНГ ДООЕЛ Солун, ФЕРАГЕНТ ДОО Бар и ФЕРТРАДЕ ДОО Белград. Од консолидација во 2017 година поради поведена постапка на ликвидација е исклучен СКОВИН ДОО Белград.

Друштвата во мнозинска сопственост се правни лица под контрола на матичното друштво. Контролата претставува моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на друго друштво од страна на матичното друштво.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Вложувањето на Матичното друштво во друштвата во мнозинска сопственост, како и уделот на Матичното друштво во главнината на друштвата во мнозинска сопственост сразмерно на вложувањето се елиминирани при консолидацијата. При консолидацијата, во извештајот за финансиска состојба, се исклучени и меѓусебните долгочарни и краткорочни побарувања и обврски и финансиските вложувања и обврски. Делот на капиталот што им припаѓа на останатите акционери во акционерскиот капитал и основната главнина на друштвата во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје се прикажани како неконтролирано (малцинско) учество.

Во консолидираниот биланс на успех извршени се елиминацији на меѓусебно остварените приходи и расходи, како и на приходите по основ на дивиденди исплатени од подружниците спрема матичното Друштво. Учество на малцинските акционери во добивката на Групата е презентирана одделно од добивката на Групата.

2.5. Користење на сметководствени проценки и расудувања

При подготвувањето на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Некои ставки во финансиските извештаи се проценуваат затоа што неможат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања што се засновани на последни расположливи информации.

Сметководствени проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјалните и нематеријалните средства, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и други ставки.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во околностите што биле основа за проценката, како резултат на нови информации или последователни случаувања.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при изготвување на финансиските извештаи се прикажани во понатамошниот текст. Сметководствените политики се конзистентно применети во текот на презентираните периоди.

3.1. Политика на евидентирање на приходите

Приходите од продажба на производи, стоки и услуги се мерат според објективната вредност на надоместокот кој е примен или се побарува. Приходите од продажба на производи и трговски стоки се признаваат во моментот на нивната испорака и прифаќање од страна на купувачите. Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугите имајќи го во предвид степенот на завршеност на услугата.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.2. Приходи од камати

Каматите настанати по основ на побарувања од деловните односи и пласмани се искажуваат како приходи од камати во рамките на финансиските приходи. Приходите од камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.3. Расходи за камати

Каматите настанати по основ на финансиски обврски, како и по основ на обврски од деловните односи се искажуваат како расходи од камати во рамките на финансиските расходи. Расходите за камати се признаваат на пресметковна основа за периодот за кој се однесуваат.

3.4. Приходи по основ на вложувања

Приходите по основ на вложувањата во хартии од вредност во банки, други финансиски организации и во трговски друштва се искажуваат во билансот на успехот како приходи во рамките на финансиските приходи.

3.5. Тековно и инвестиционо одржување

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување на основните средства се надоместуваат од приходот на пресметковниот период кога ќе настанат.

Реконструкциите и адаптациите со кои се менува капацитетот или намената на основните средства се книжат како зголемување на вредноста на основните средства.

3.6. Основни средства

Набавките на недвижностите, постројките и опремата во текот на годината се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се состои од фактурната вредност, зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Во согласност со прописите кои порано се применуваа во Република Македонија, недвижностите, постројките и опремата се ревалоризирани на крајот на годината. Ревалоризацијата се вршеше на набавната или претходно ревалоризираната вредност и на исправката на вредноста со примена на официјални коефициенти за ревалоризација. Нето ефектот од ревалоризацијата е евидентиран како ревалоризациона резерва. Последна ревалоризација Групата изврши во 2003 година.

Недвижностите, постројките и опремата се поделени во групи, односно подгрупи по кои се врши пресметка на амортизацијата до нивниот целосен отпис.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Позитивната разлика настаната при продажба на недвижностите, постројките и опремата се книжи како добивка во рамките на останатите приходи од работење, а негативната разлика се книжи како загуба во рамките на останатите расходи од работење. Неотпишаната вредност на расходуваните недвижности, постројки и опрема се книжи на товар на останатите расходи од работење.

3.7. Амортизација

Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата се амортизира во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба.

Стапките што се применуваат за амортизација на недвижностите, постројките и опремата што ги поседува Групата ФЕРШПЕД АД Скопје се како што следи:

Градежни објекти	1,25 - 10%
Производна опрема	7 - 10%
Телевизиска опрема	10 - 20%
Патнички моторни возила, возила на моторен погон и приклучни уреди	16,5 - 25 %
Компјутерска опрема и телекомуникациска опрема	16,5 - 25%
Мебел, деловен инвентар, опрема за затоплување, вентилација и за одржување на канцелариски и други простории, канцелариски и друг мебел, како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20%
Останата неспомната опрема	10%
Повеќегодишни лозови насади	5%
Долгорочни материјални средства	20%

Амортизација не се пресметува за ставките: земјиште, инвестиции во тек и уметнички слики.

3.8. Оштетување (обезвреднување) на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата се проверуваат од можни обезвреднувања секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сметководствена вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загуба од оштетување (обезвреднување) се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност на средството. Надоместувачката вредност претставува повисока вредност од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. Нето продажната цена е износ што се добива од продажба на средството во трансакција помеѓу добро известени субјекти. Употребната вредност е сегашна вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното оттуѓување на крајот од употребниот век. Надоместувачкиот износ се проценува за поединечните средства или доколку тоа не е можно за целата група на средства која генерира готовински прилив.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.9. Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба во билансот на состојба се класифицираат во рамките на долгочните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентира во рамките на капиталот на позицијата останати резерви. Кога намалувањето на објективната вредност на финансиско средство расположливо за продажба е признаено во останатата сеопфатна добивка и постои објективен доказ дека средството е обезвредисто, акумулираната загуба која е признаена во останатата сеопфатна добивка се рекласификува во добивката или загубата во годината. Значително или продолжено намалување на објективната вредност на вложување во сопственички инструмент под неговата набавна вредност е објективен доказ за обезвреднување. Хартиите од вредност расположливи за продажба за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност, намалени за евентуално нивно обезвреднување поради стечај, ликвидација или други релевантни индикатори.

Во моментот на продажба на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба акумулираниот износ во капиталот, што произлегува од промена на вредноста, се евидентира во билансот на успех.

Вложувањата во акционерските друштва во мнозинска сопственост и во придржаните претпријатија се евидентирани според методот на набавна вредност во евidenциите на Матичното претпријатие.

3.10. Залихи

Залихите се искајуваат според пониската од набавната или цената на чинење и нето реализацијоната вредност. Набавната вредност на залихите ги вклучува сите трошоци за нивна набавка и другите трошоци направени залихите да се доведат до нивната сегашна состојба. Цената на чинење ги опфаќа директните трошоци за сировини и материјали, трошоците за плати на производните работници и производните општи трошоци. Нето реализациона вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци неопходни да се изврши продажбата.

3.11. Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачи ги опфаќаат сите побарувања за испорачаните производи, стоки и услуги, намалени за исправката на вредност за ненаплатливите побарувања. Исправка на вредноста на побарувањата од купувачи се врши кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикатори кои се користат при проценката на наплатливоста на побарувањата од купувачи се: инсолвентност на купувачите, значително доцнење на наплатата, како и стечај или ликвидација на купувачите. Последователната наплата на претходно отписаните износи на побарувања се признава во рамките на останатите оперативни приходи.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.12. Вложувања во хартии од вредност за тргуваче

Вложувањата во хартии од вредност за тргуваче во билансот на состојба се класифицираат во рамките на тековните средства. Почетните вложувања се евидентираат по набавна вредност, вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци. Последователно, вложувањата за тргуваче се мерат според објективната вредност определена од пазарната цена на истите на датумот на билансот на состојбата. Промената на објективната вредност на вложувањата за тргуваче се признаваат во билансот на успех во рамките на останати оперативни приходи, односно расходи.

3.13. Парични средства

Паричните средства се состојат од парични средства на жиро сметки во банките, девизни сметки во банките, денарска и девизна благајна, депозити во банки со рок на доспевање пократок од 90 дена и други парични средства.

3.14. Пресметка на странските средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Побарувањата и обврските во странски средства за плаќање се исказуваат во денарска противвредност по средниот официјален курс што го објавува Народната банка на Република Македонија на денот на извештајот за финансиската состојба.

Позитивните и негативните курсни разлики кои настапуваат при исказувањето на побарувањата, обврските и кредитите од странски средства за плаќање во нивна денарска противвредност, како и курсните разлики што настапуваат во текот на годината по основ на продажба и набавка на стоки, се исказуваат во билансот на успехот како дел од финансиските приходи, односно од финансиските расходи.

3.15. Капитал, сопствени акции, резерви и акумулирани добивки

Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои се купени од истото се евидентираат како сопствени (трезорски) акции. Тие се признаваат по нивната набавна вредност во која се вклучени и трансакционите трошоци, а се прикажуваат како намалување на капиталот на Друштвото.

Законски резерви

Законските резерви ги сочинуваат резервите формирани со распределба на дел од нето добивката на Друштвото. Овие резерви можат да бидат употребени за покривање на исказана загуба во работењето на Друштвото.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва произлегува од ревалоризацијата на недвижностите, постројките и опремата пред 1 јануари 2005 година, датумот на премин кон новите сметководствени стандарди. Ефектот на ревалоризацијата се внесуваше во ревалоризационата резерва. Оваа резерва не е на располагање на акционерите.

Акумулирана добивка

Акумулираната добивка ги вклучува нераспределената добивка од претходните години, како и добивката по оданочување од тековната година.

3.16. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачите се исказуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност со одобрување на останатите оперативни приходи.

3.17. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по долгорочни и краткорочни кредити. Делот од долгорочните кредити што доспева за наплата во рок од 12 месеци од денот на билансот на состојбата се рекласифицира во рамките на тековните обврски.

3.18. Данок на добивка

Согласно измените во даночната регулатива, основа за пресметување на данок на добивка од 2014 година е добивката пред оданочување пресметана според сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели и намалена за пропишани даночни ослободувања.

Во периодот 2009 - 2013 година основа за пресметка на данокот на добивка беа повеќе видови расходи кои не се признаваа за целите на оданочувањето, т.н. даночно непризнаени расходи. Данок на добивка се плаќаше и се плаќа и при исплатата на дивиденди од добивките остварени во финансиските извештаи за 2009 - 2013 година.

Стапката на данокот на добивка во Република Македонија изнесува 10% (10% и во 2016 година).

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3.19. Користи за вработените

Придонеси за вработените

Друштвото во текот на своето нормално работење врши исплати во корист на своите вработени за пензиско осигурување, здравствено осигурување, вработување и персонален данок на доход во согласност со важечките законски стапки во текот на годината. Основица за пресметка на придонесите претставува бруто платата. Друштвото плаќа придонес за пензиско осигурување во првиот и вториот пензиски столб, односно во Државниот пензиски фонд, а дел и во приватни пензиски фондови. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање

Друштвото, во согласност со домашните законски прописи, на вработените што се пензионираат им исплаќа надомест во износ на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирањето. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените затоа што се смета дека износот е нематеријален за финансиските извештаи.

3.20. Резервирања

Резервирања се признаваат и пресметуваат кога Друштвото има правна обврска или обврска која произлегува од договор како резултат на минат настани и кога е веројатно дека ќе биде потребен одлив на средства со цел да се подмири обврската и кога може да се направи разумна проценка на износот. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се усогласат со најдобрата тековна проценка.

3.21. Неизвесни обврски и неизвесни средства

Неизвесна обврска е можна обврска што произлегува од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Друштвото. Неизвесните обврски само се обелоденуваат во финансиските извештаи.

Неизвесни средства се можни средства што произлегуваат од минати настани, а чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани што не се под контрола на Друштвото. Неизвесните средства се признаваат ако приливот на економски користи е веројатен.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

Во своето работење Групата е изложена на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарниот ризик (ризик од промена на девизните курсеви и ризик од промена на цените), кредитниот ризик, ризикот од промена на каматните стапки и ризикот од неликувидност. За управување со финансиските ризици е надлежен Управниот одбор. Основата на управувањето со финансискиот ризик се состои во изнаоѓање начини за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти.

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на девизниот курс

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје во своето работење стапува во меѓународни трансакции заради продажби и набавки на производи, стоки и услуги. Овие трансакции се исказани во странски валути. Групата користи и долгорочни кредити деноминирани во странска валута.

Групата не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик, бидејќи вакви инструменти не се во примена во Република Македонија. Поради тоа, Групата е изложена на ризик поврзан со можните флукутации на курсевите на странските валути.

Ризик од промени на цените

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје е изложена на ризик од промена на пазарните цени на вложувањата расположливи затоа што овој вид на ризик е надвор од контрола на Групата.

4.2. Кредитен ризик

Групата е изложена на кредитен ризик во случај купувачите на нејзините производи да не можат да ги извршат своите обврски спрема Групата.

Побарувањата од купувачите вклучуваат побарувања од поголем број купувачи со умерени салда, што претставува спроведување на политиката на дисперзија на побарувањата на поголем број купувачи со цел да се избегне зависноста од мал број на купувачи.

4.3. Ризик од промени на каматните стапки

Групата е изложена на ризик од промени на каматните стапки кога користи кредити и кога има депонирани средства во банки. Обврските по кредити вообичаено се отплатуваат по променливи каматни стапки. Депозитите вложени во банки исто така се подложни на промени на каматните стапки зависни од движењата на финансиските пазари. Ова ја изложува Групата на можен ризик од промени на каматните стапки.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје нема посебна политика за намалување на каматниот ризик и истиот го регулира преку директни преговори со банките.

4.4. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Групата нема да биде во состојба со паричните средства навремено да ги плаќа обврските спрема доверителите и кредиторите.

Групата нема ликвидносни проблеми во работењето затоа што води политика на навремено обезбедување на потребните парични средства за плаќање на доспеаните обврски.

4.5. Ризик од финансирање

Групата го следи ризикот од финансирање преку показателот за задолженост. Овој показател се пресметува како однос меѓу нето обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Управниот одбор на ФЕРШПЕД АД Скопје врши редовно следење на кредитната задолженост на Групата.

4.6. Даночен ризик

Македонската даночна регулатива е подложна на промени и различни толкувања. Даночните власти во Република Македонија можат во период од 5 години од датумот на поднесениот даночен извештај да извршат контрола и да утврдат дополнителни даночни обврски и казни. Раководството на Друштвото нема сознанија за околности кои би можеле да доведат до значајни материјални даночни обврски, освен оние што се евидентирани во финансиските извештаи на Друштвото.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

5.1. Ризик од финансирање

Ризикот од финансирање прикажан преку показателот на кредитната задолженост е како што следи:

во илјади денари	2017	2016
Обврски по кредити и позајмици	636.201	779.004
Парични средства	-131.807	-96.745
Нето обврски по кредити и позајмици	504.394	682.259
Капитал и резерви	3.231.690	3.044.963
% на кредитна задолженост	15,61%	22,41%

Групата ФЕРШПЕД на 31.12.2017 има помала кредитна задолженост во однос на 31.12.2016 година за 6,8 процентни поени.

5.2. Ризик од промена на девизните курсеви

Групата влегува во трансакции во странска валута кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари и поради тоа истото е изложено на ризик од промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2017 и 2016 година по валути е следната.

во илјади денари	Средства		Обврски	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	208.229	117.361	244.685	614.612
УСД	11.621	-	464	132
	219.850	117.361	245.149	614.744

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Сензитивна анализа

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување на македонскиот денар за 10% во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

во илјади денари	Зголемување 10%		Намалување 10%	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	-3.646	-49.725	3.646	49.725
УСД	1.116	-13	-1.116	13
	<u>-2.530</u>	<u>-49.738</u>	<u>2.530</u>	<u>49.738</u>

5.3. Ризик од промена на каматните стапки

Групата се изложува на ризик од промена на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2017	2016
Финансиски средства		
Некаматоносни		
Парични средства	131.807	75.669
Побарувања од купувачи	477.256	395.900
Останати побарувања	38.740	59.088
Побарувања за дадени позајмици	476.156	477.298
Долгорочни финансиски средства	7.365	858
Вложувања во подружници, придржани друштва и расположливи за продажба	658.526	680.306
	1.789.850	1.689.119
Каматоносни со променлива камата		
Парични средства	-	21.076
Побарувања за дадени позајмици	-	-
Депозити во банки	4.761	4.757
	4.761	25.833
	1.794.611	1.714.952
Финансиски обврски		
Некаматоносни		
Обврски спрема добавувачи	329.175	327.109
Обврски за позајмици	650	1.893
Останати тековни и долгорочни обврски	52.469	81.476
Вкупно	382.294	410.478
Каматоносни со променлива камата		
Обврски по кредити	598.756	746.644
	598.756	746.644
Каматоносни со фиксна камата		
Обврски по кредити	36.795	30.467
	36.795	30.467
	1.017.845	1.187.589

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за еден процентен поен на каматните стапки на дадените депозити и неотплатените кредити. Анализата е направена на салдата на депозити и неотплатени кредити на датумот на извештајот на финансиска состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	зголемување		намалување	
	2017	2016	2017	2016
Дадени депозити и кредити	48	258	-48	-258
Земени кредити	-5.988	-7.466	5.988	7.466
	<u>-5.940</u>	<u>-7.208</u>	<u>5.940</u>	<u>7.208</u>

5.4. Ризик од ликвидност

Следната табела дава приказ на роковите за плаќање на финансиските обврски на Групата со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година:

31.12.2017 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	152.401	91.053	90.508	302.239	636.201
Обврски спрема добавувачи	329.175	-	-	-	329.175
Останати краткорочни и долгорочни обврски	50.864	-	-	1.605	52.469
	<u>532.440</u>	<u>91.053</u>	<u>90.508</u>	<u>303.844</u>	<u>1.017.845</u>

31.12.2016 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Обврски за кредити и позајмици	89.336	105.678	140.794	443.196	779.004
Обврски спрема добавувачи	327.109	-	-	-	327.109
Останати обврски	81.476	-	-	-	81.476
	<u>497.921</u>	<u>105.678</u>	<u>140.794</u>	<u>443.196</u>	<u>1.187.589</u>

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Следната табела дава приказ на старосната структура на финансиските средства на Групата со состојба на 31 декември 2017 и 2016 година:

31.12.2017 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	131.807	-	-	4.761	136.568
Побарувања од купувачи	293.186	9.271	17.614	157.185	477.256
Останати побарувања (краткор. и долгор.)	21.289	3	11	24.802	46.105
Побарувања за позајмици	132			476.024	476.156
Вложувања во подружници, придружени друштва и раположливи за продажба	-	-	-	658.526	658.526
	446.414	9.274	17.625	1.321.298	1.794.611

31.12.2016 година

во илјади денари	до 3 месеци	3-6 месеци	6-12 месеци	над 12 месеци	Вкупно
Парични средства и депозити	96.745	-	-	4.500	101.245
Побарувања од купувачи	272.273	9.603	29.058	84.966	395.900
Останати побарувања	27.303	-	41	32.859	60.203
Побарувања за позајмици				477.298	477.298
Вложувања во подружници, придружени друштва и раположливи за продажба	-	-	-	680.306	680.306
	396.321	9.603	29.099	1.279.929	1.714.952

6. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

во илјади денари	2017	2016
Приходи од продажба на домашен пазар	3.216.591	2.994.848
Приходи од продажба на странски пазар	327.180	293.329
Вкупно	3.543.771	3.288.177

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2017	2016
Приходи од отпис на обврски и од вишоци	7.610	26.605
Приходи од наплатени отпишани побарувања	898	3.491
Приходи од субвенции	2.768	2.548
Добивка од продажба на недвижности и опрема	26.683	23.527
Добивка од продажба на вложувања располож. за прод.	272	10.005
Приходи од судски спорови	243	20.863
Приходи од надомест на штети	3.566	1.430
Останато	1.915	2.155
Вкупно	43.955	90.624

8. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

во илјади денари	2017	2016
Потрошени сировини и материјали	160.135	213.592
Потрошени резервни делови и ситен инвентар	10.413	4.305
Вкупно	170.548	217.897

9. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

во илјади денари	2017	2016
Бруто плати	300.099	309.288
Други надометоци за вработените	12.134	12.491
Вкупно	312.233	321.779

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

10. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ

во илјади денари	2017	2016
Енергија	50.324	50.861
Транспортни трошоци	605.703	598.894
Услуги за одржување и заштита	13.255	9.392
Трошоци за царина	1.489.911	1.387.580
Закупнина	9.780	9.556
Трошоци за вода и смет	13.257	12.515
Даноци и други давачки независни од финансискиот резултат	7.127	8.023
Трошоци за договор за дело	13.545	15.802
Премии за осигурување	3.003	3.294
Трошоци за репрезентација, реклами и спонзорства	11.620	17.728
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи и останати побарувања	16.920	98.867
Вредносно усогласување на залихи	26	1.000
Банкарски услуги	8.529	8.124
Загуба /неотпишана вредност на продадени, расходувани и вредн. усогл. основни средства	553	2.214
Трошоци и надоместоци за органите на управување	6.319	10.995
Трошоци за вработени преку агенција за вработување	7.151	10.284
Судски, адвокатски и нотарски трошоци	5.619	8.554
Одобрени провизии и попусти, расходи за застапување и промоции	1.894	3.675
Останати оперативни расходи	37.918	39.867
Вкупно	2.302.454	2.297.225

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

11. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ / РАСХОДИ

во илјади денари	2017	2016
Приходи од камати	1.104	4.595
Позитивни курсни разлики	2.632	3.229
Дивиденди	4.783	8.396
Останати финансиски приходи	-	1
Вкупно финансиски приходи	8.519	16.221
Расходи за камати	-29.316	-61.407
Негативни курсни разлики	-2.730	-1.191
Вредносно усогласување, отпис и загуба од продажба на вложувања расположливи за продажба	-4.696	-9.417
Останати финансиски расходи	-	-
Вкупно финансиски расходи	-36.742	-72.015
Нето финансиски приходи / расходи	-28.223	-55.794

12. ОСНОВНА ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	2017	2016
Заработка која им припаѓа на имателите на обични акции (во илјади денари)	80.606	-5.289
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	16.303	16.303
Основна заработка по акција во денари	4.944	-324

Основната заработка по акција се пресметува со делење на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондериралиот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината. Поради фактот што ФЕРШПЕД АД Скопје нема издадено приоритетни акции целата добивка по оданочување припаѓа на имателите на обични акции.

Разводната заработка по акција не е пресметана затоа што ФЕРШПЕД АД Скопје нема издадено разводнувачки потенцијални обични акции.

13. ОСНОВНИ СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Ревалоризираната набавна вредност на основните и нематеријалните средства и нивната исправка на вредноста се како што следи:

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2017 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Инвестиц. опрема	Повеќегод. во тек	насади	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност							
Состојба 01.01.2017	2.560.279	1.104.292	31.038	152.441	7.088	3.855.138	48.111
Нови набавки	2.322	15.236	53.826	-	-	71.384	87
Пренос од инвестиции	15.602	18.658	-34.745	-	485	0	-
Исклучув. од консолидац.	-	-1.102	-	-	-	-1.102	-
Курсни разлики	6	-1	-	-	-	5	1
Расходување и продажба	-22.562	-14.498	-	-	-	-37.060	-1.180
Раскникување и прекниж.	-16	16	-	-	-	0	-
Состојба 31.12.2017	2.555.631	1.122.601	50.119	152.441	7.573	3.888.365	47.019
Исправка на вредност							
Состојба 01.01.2017	947.976	891.312	-	94.159	171	1.933.618	38.338
Амортизација	34.813	25.933	-	5.857	49	66.652	1.381
Исклучув. од консолидац.	-	-1.068	-	-	-	-1.068	-
Курсни разлики	3	-	-	-	-	3	-
Расходување и продажба	-10.036	-12.119	-	-	-	-22.155	-1.180
Раскникување и прекниж.	180	-180	-	-	-	0	-
Состојба 31.12.2017	972.936	903.878	-	100.016	220	1.977.050	38.539
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2017							
	1.582.695	218.723	50.119	52.425	7.353	1.911.315	8.480

2016 година

во илјади денари	Земјиште и градежни објекти	Инвестиц. опрема	Повеќегод. во тек	насади	Останати основни средства	Вкупно основни средства	Нематер. средства
Набавна или ревалоризир. вредност							
Состојба 01.01.2016	2.654.071	1.209.397	12.085	152.441	6.623	4.034.617	47.259
Нови набавки	79.849	16.821	25.332	-	542	122.544	911
Пренос од инвестиции	6.379	-	-6.379	-	-	-	-
Нови подружници	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики	-23	-7	-	-	-	-30	-
Расходување и продажба	-179.997	-121.919	-	-	-575	-302.491	-59
Раскникување и прекниж.	-	-	-	-	498	498	-
Состојба 31.12.2016	2.560.279	1.104.292	31.038	152.441	7.088	3.855.138	48.111
Исправка на вредност							
Состојба 01.01.2016	928.096	932.094	-	88.286	-	1.948.476	37.044
Амортизација	34.514	26.659	-	5.873	50	67.096	1.352
Нови подружници	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики	-5	-5	-	-	-	-10	-
Расходување и продажба	-13.746	-68.318	-	-	-	-82.064	-59
Раскникување и прекниж.	-883	882	-	-	121	120	1
Состојба 31.12.2016	947.976	891.312	-	94.159	171	1.933.618	38.338
СЕГАШНА ВРЕДНОСТ НА 31.12.2016							
	1.612.303	212.980	31.038	58.282	6.917	1.921.520	9.773

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Како обезбедување за повлечени кредити од банки под хипотека се дадени следните градежни објекти на Групата:

- хотелот Александар Палас на ул. Октомвриска револуција бб Скопје со површина од 15.353 метри квадратни;
- деловен простор во Маџари со површина од 14.305 метри квадратни;
- деловен простор во Маџари на КП 1050 со површина од 14.580 метри квадратни;
- деловен простор на ул. Македонија бр. 11а Скопје со површина од 3.927 метри квадратни и земјиште под зграда од 492 метри квадратни. Заедно со овој деловен простор заложена е и опрема - систем за греене, ладење и климатизирање, лифт, дизел агрегат, ладилна кула и трафостаница;
- недвижен имот што се наоѓа во Општина Центар со вкупна површина од 307 метри квадратни;
- хотел Метропол со логии, балкони и тераси со вкупна површина од 22.022 метри квадратни, со земјиште под зграда од 3.154 метри квадратни и дворно место од 16.923 метри квадратни и хотел Турист со вкупна површина од 3.366 метри квадратни и земјиште под зграда со површина од 757 метри квадратни, во населба Долно Коњско - Охрид;
- Управна зграда, произведен погон за преработка и доработка на вино, машинска хала и магацин на ул. 15-ти Корпус бр. 3 Скопје, со вкупна површина од 3.762 метри квадратни, со градежно изградено земјиште со земјиште под згради во вкупна површина - идеален дел од 19577/27.137 метри квадратни;
- резервоари на ул. 15-ти Корпус бр. 3 Скопје, со волумен од 200 метри кубни.

Под залог е дадена и опрема во хотелот Александар Палас со проценета вредност од 833 илјади евра и опрема за производство на вино со проценета вредност од 1.672 илјади евра.

14. ВЛОЖУВАЊА ВО ПОДРУЖНИЦИ И ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

во илјади денари	2017	2016
14.1. Вложувања во подружници што не се консолидирани	2.856	1.538
- Феркос ДОО Приштина (учество од 100%)	1.538	1.538
- Сковин ДОО Белград (учество од 100%)	1.318	-
14.2. Вложувања во придружени друштва	301.990	279.497
- Европа АД Скопје (25,0% и 21,9% на 31.12.2016)	301.990	279.497
- Останати	-	-
ВКУПНО	304.846	281.035

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

15. ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

во илјади денари	2017	2016
15.1. Вложувања котирани на официјалниот пазар на Макед. барза на подсегментот берзанска котација	5.335	4.180
- во банки	2.968	2.470
- во трговски друштва и државни обврзници	2.367	1.710
15.2. Вложувања некотирани на Берза	348.345	395.091
- Бусико ДОО Скопје (28,6% и 42,7% на 31.12.2016)	134.780	177.480
- Мепком ДОО Скопје (50,9%)	123.000	123.000
- Ултимус ДОО Скопје (50,1% и 49,8% на 31.12.2016)	90.267	89.600
- во други трговски друштва	298	5.011
ВКУПНО	353.680	399.271

Групата ФЕРШПЕД АД Скопје согласно со пречистените текстови на Договорите за Друштвата: Бусико, Мепком и Ултимус не располага со мнозинство од гласовите на Собирот на содружниците.

16. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	2017	2016
Побарувања за продаден удел	5.000	-
Побарувања по основ на долгочна гаранција	1.853	-
Побарувања по станбени кредити	460	806
Останато	52	306
Вкупно	7.365	1.112

17. ЗАЛИХИ

во илјади денари	2017	2016
Материјали	39.688	39.352
Резервни делови, ситен инвентар и амбалажа	505	501
Производство во тек	8.087	7.751
Готови производи	487.968	491.431
Трговски стоки	9.358	48.545
Вкупно	545.606	587.580

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

18. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

во илјади денари	2017	2016
Побарувања од купувачи во земјата	465.481	448.822
Побарувања од купувачи во странство	183.838	118.134
Вкупно побарувања од купувачи - бруто	649.319	566.956
Исправка на вредност	-172.063	-171.056
Вкупно побарувања од купувачи - нето	477.256	395.900

19. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

во илјади денари	2017	2016
Побарувања за повеќе платени даноци и други побарувања од државата	7.570	28.305
Побарувања од вработените	3.912	5.045
Побарувања по камати	12.060	16.739
Однапред платени и пресметани трошоци и пресметани приходи (АВР)	10.711	12.513
Побарувања за аванси и депозити	19.078	17.715
Побарувања за продадени удели	-	5.000
Побарувања по цесии	9.005	38
Останати краткорочни побарувања	6.193	5.804
Вкупно	68.529	91.159

20. ПОБАРУВАЊА ЗА КРАТКОРОЧНИ ПОЗАЈМИЦИ И ДЕПОЗИТИ

во илјади денари	2017	2016
Позајмици на подружници што не се консолидираат	-	-
Позајмици на неповрзани субјекти	476.156	477.555
Депозити во банки	4.761	4.500
Вкупно	480.917	482.055

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

во илјади денари	2017	2016
Жиро сметки	111.941	58.292
Благајна	4.193	4.285
Девизна сметки	15.531	12.125
Девизна благајна	110	967
Депозити во банки со краток рок на доспевање	-	21.076
Други парични средства	32	-
Вкупно	131.807	96.745

22. НЕКОНТРОЛИРАЧКО УЧЕСТВО

во илјади денари	2017	2016
Состојба на почетокот на годината	256.324	249.760
Ефект од промена на неконтролирачко учество во постојни подружници и од други промени во капиталот и резервите	-16	-180
Неконтролирачко учество во добивката/загубата	17.046	6.567
Неконтролирачкото учество во друга сеопфатна добивка	210	177
Промени во текот на годината	17.240	6.564
Состојба на крајот на годината	273.564	256.324

Неконтролирачко учество е учаството на останатите акционери во акционерскиот капитал и основната главнина на друштвата што се во мнозинска сопственост на ФЕРШПЕД АД Скопје.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

23. ОБВРСКИ ПО ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

во илјади денари	2017	2016
Комерцијална банка АД Скопје	110.331	161.694
Охридска банка АД Охрид	86.962	100.692
Халк банка АД Скопје	290.340	371.421
Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје	5.795	19.280
Претплати	-350	-350
Вкупно	493.078	652.737
Намалено за обврските со доспеаност за плаќање до една година	-191.189	-209.887
Долгорочни кредити со доспеаност за плаќање над една година	301.889	442.850

24. ОСТАНАТИ ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2017	2016
Обврски за примени депозити	1.605	1.822
Останато	-	-
Вкупно	1.605	1.822

25. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

во илјади денари	2017	2016
Обврски спрема добавувачи во земјата	267.795	262.308
Обврски спрема добавувачи во странство	61.380	64.801
Обврски спрема добавувачи за нефактурирани стоки	-	-
Вкупно	329.175	327.109

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

26. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2017	2016
Обврски за даноци	8.890	15.485
Обврски за туристичка такса	2.415	2.400
Обврски за бруто плати	23.781	24.174
Обврски за дивиденди и награди	3.538	21.375
Обврски за камати	839	8.121
Обврски по цесии	6.165	7.122
Обврски за аванси	5.521	1.622
Пресметани трошоци и однапред наплатени приходи	34.751	29.929
Останато	5.230	3.024
Вкупно	91.130	113.252

Од вкупниот износ на сметката пресметани трошоци и однапред наплатени приходи (ПВР) 33.954 илјади денари (29.704 илјади денари на 31.12.2016 година) се по основ на одложено плаќање на царина и царински давачки кои доспеваат за плаќање во наредната година до 10 јануари. Овие плаќања се покриени со банкарска гаранција.

27. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

во илјади денари	2017	2016
Обврски по краткорочни кредити		
Комерцијална банка АД Скопје	98.500	40.330
Халк банка АД Скопје	34.300	30.507
Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје	-	11.187
Прокредит банка АД Скопје	-	42.000
Стопанска банка АД Скопје	8.800	-
Обврски спрема останати кредитори	1.523	2.243
Вкупно	143.123	126.267
Тековна доспеаност на долгорочни кредити	191.189	209.887
ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ	334.312	336.154

28. САЛДА И ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Во продолжение се прикажани салдата и трансакциите што произлегуваат од односите помеѓу поврзаните субјекти (матичното друштво и подружниците, и подружниците меѓусебе), а што се елиминирани во консолидираните финансиски извештаи.

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

во илјади денари	2017	2016
Вложувања во подружници		
- Сковин АД Скопје	177.097	177.097
- Хотели Метропол АД Охрид	177.479	177.479
- Лотарија на Македонија АД Скопје	203.258	203.258
- Фершпед Брокер АД Скопје	32.667	32.667
- Фершпед транс ДООЕЛ Скопје	11.956	11.956
- АгроФер ДООЕЛ Скопје	-	308
- Еуротрайдинг ДООЕЛ Солун	5.732	5.732
- Ферагент ДОО Бар	66	66
- Фертrade ДОО Белград	249	249
- Сковин ДОО Белград	-	1.318
Вкупно елиминирани вложувања во подружници	608.504	610.130
Елиминирани набавки на основни средства од претходни години, со ефектот од пресметаната амортизација	22.811	19.980
Елиминирани набавки на основни средства од тековната година	-	3.610
Елиминирани вложувања расположливи за продажба	1.206	1.478
Вкупно елиминирани нетековни средства	632.521	635.198
Побарувања од купувачи	101.318	157.830
Останати краткорочни побарувања	13.660	15.795
Краткорочни финансиски средства	267.175	282.961
Вкупно елиминирани тековни средства	382.153	456.586
Обврски спрема добавувачи	101.318	157.830
Останати краткорочни обврски	13.660	15.795
Краткорочни финансиски обврски	267.175	282.961
Вкупно елиминирани тековни обврски	382.153	456.586
Приходи од продажба	83.961	123.568
Добивка од продажба на основни средства	-	3.610
Добивка од продажба на вложувања расположливи за продажба	-272	21.164
Приходи од дивиденди	-	11.800
Приходи од камати	1.834	2.407
Вкупно елиминирани / докнижени приходи	85.523	162.549
Потрошени материјали	3.333	3.564
Набавна вредност на трговски стоки	42.110	73.783
Транспортни трошоци	24.863	33.578
Наемнини	9.192	9.648
Останати расходи од работење	4.463	2.720
Вредносно усогласување на вложувања расположливи за продажба	-	19.961
Амортизација	779	779
Расходи од камати	1.834	2.407
Вкупно елиминирани расходи	86.574	146.440

ГРУПА ФЕРШПЕД АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

29. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалните девизни курсеви користени при прикажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута на 31 декември се следните:

во денари	2017	2016
EUR	61,4907	61,4812
USD	51,2722	58,3258

30. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Со состојба 31 декември 2017 година побарувањата по судските постапки покренати против Групата изнесуваат околу 43.664 илјади денари (309.890 илјади денари на 31.12.2016 година). Раководството на Групата редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековните судски спорови. Иако исходот на судските постапки не може да се утврди со сигурност, раководството смета дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

Групата на 31.12.2017 година има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон повеќе доверители во износ од 483.372 илјади денари (445.198 илјади денари на 31.12.2016 година).

31. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБАТА

По датумот на билансот на состојбата не се случиле настани што треба да се обелоденат во овие финансиски извештаи.